

2
Bloeien door
snoeien

4
U bent de
metropoolregio!

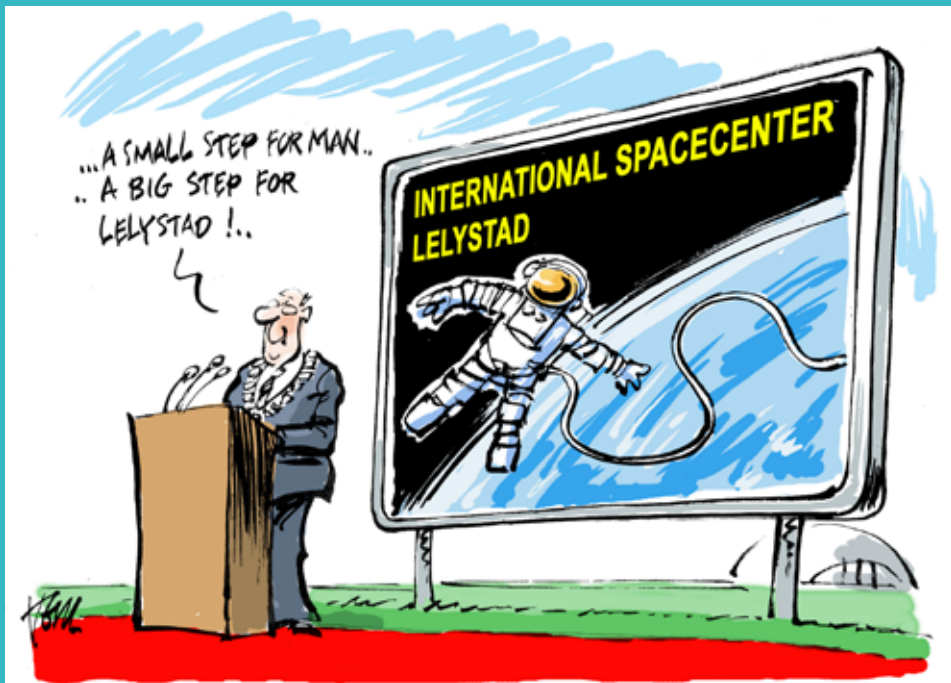

11
Samenwerking
geen dag te vroeg

12
Congressen als
impuls

Oog ruimtevaart valt op Lelystad

Gaat Lelystad de metropoolregio als ruimtevaartcentrum op de kaart zetten? “Het zou zomaar kunnen”, vertelt wethouder Ruud Luchtenveld. “Feit is dat de International Space Transport Association de wens heeft uitgesproken om in onze gemeente een internationaal trainingscentrum voor de ruimtevaart te ontwikkelen.”

Het ruimtecentrum wordt het eerste in zijn soort in Europa en gaat piloten en stewardessen opleiden plus mensen trainen die ruimtevluchten willen maken. Lelystad is volgens

initiatiefnemer International Space Transport Association (ISTA) hiervoor de uitgelezen plek. Waarom? “Belangrijk is dat onze luchthaven direct verbonden is met die van Schiphol”, aldus wethouder stadsontwikkeling Luchtenveld. “Een goede en snelle verbinding met andere luchthavens is namelijk essentieel voor een internationaal ruimtevaartcentrum. Daarnaast hebben we én een goede infrastructuur én ruimte. Wat ook meeteelt is dat we al over opleidingsfaciliteiten beschikken, waaronder een grote helikopteropleiding en een vlieg-school. Daar past een dergelijk opleidings- en trainingscentrum uitstekend bij. Daarnaast maakt Lelystad natuurlijk onderdeel uit van het hele netwerk van de Metropoolregio Amsterdam, maar zitten we aan de rustige kant.”

Miljardenomzet

De potentie van een dergelijk Europees opleidingscentrum is volgens de wethouder enorm. “Over niet al te lange tijd gaat het heel gewoon worden dat mensen een ruimtevlucht maken.” Dat er toekomst zit in de commerciële ruimtevaart blijkt ook uit recente berekeningen van TNO: de jaaromzet bedraagt nu al meer dan honderd miljard euro en dat wordt de komende decennia veel en veel meer. “Daar willen we graag van mee profiteren. Met de vestiging is dan ook veel geld en werkgelegenheid gemoeid. Te meer daar het centrum een aantrekkelijke kracht heeft op toeleveranciers. Een ander aspect is dat Lelystad al beschikt over Aviodrome. Uitbreiding met ruimtevaartattracties ligt voor de hand als de plannen doorgaan. Dat biedt allerlei kansen voor nieuwe toeristische ontwikkelingen.”

Pioniersgeest

De haalbaarheid en de economische potentie worden de komende maanden in kaart gebracht. Is hij niet bang dat velen de wenkbrauwen zullen fronsen over de kansen van een dergelijke internationale ontwikkeling in zijn landelijk gelegen gemeente? “Nee, de voordelen spreken voor zich en we zijn niet voor niets onderdeel van de metropool. Toen de gewone luchtvaart opkwam, deed men ook cynisch over het bouwen van een hangar in de weilanden van Amsterdam. Zoals we allemaal weten is die ontwikkeling uitgegroeid tot het huidige Schiphol. De pioniersgeest die uit dit project spreekt past bovendien uitstekend bij Lelystad en Flevoland.”

Bloeien door snoeien

De Metropoolregio Amsterdam kampt met een hoge structurele leegstand op de kantorenmarkt. Daarnaast hapert de uitgifte van bedrijventerreinen. Binnen het Platform Bedrijven en Kantoren (Plabeka) wordt alles op alles gezet om met gepaste antwoorden te komen op deze tegenslagen.

Al jaren kampt de metropoolregio met een overaanbod aan kantoren. Dankzij de samenwerking binnen Plabeka is het eerder al gelukt om 3,5 miljoen vierkante meter aan niet op de vraag afgestemde kantoorplannen te schrappen of te faseren.

Daling kantorengebruik

Maar daarmee is de regio er nog niet. Door de aanhoudende economische crisis en de verandering in de vraag en behoefte van markt is er wederom sprake van onevenwichtigheid tussen vraag en aanbod. Daarnaast is de uitbreidingsvraag al enige jaren laag. Vorig jaar was er zelfs sprake van een daling in het kantoorgebruik. Dit betekent dat er per saldo meer kantoren meters zijn verlaten door huurders, dan dat er zijn betrokken. De daling doet zich in vrijwel elke deelregio van de metropoolregio voor. Bovendien wordt verwacht dat het aantal kantorenbanen niet of nauwelijks groeit en dat de daling van het aantal m² per kantoorbaan doorzet. De leegstand is nu te hoog (2,2 miljoen vierkante meter, wat 16,5% van de voorraad is) en heeft deels al een structureel karakter.

Realiteitszin

Zonder actie wordt de leegstand de komende tijd alleen maar groter, benadrukt Plabeka-voorzitter Arthur van Dijk: "We moeten gezamenlijk goed kijken naar wat de markt vraagt en geen aanbodplanning bedrijven. De basis om tot een oplossing te komen is dat we als regio de realiteit onder ogen durven te zien." Plabeka wil de marktsituatie opnieuw aanpakken. Daartoe wordt onder meer gedacht aan het schrappen van plannen die transformatie of sloop van verouderde kantoren bevorderen. Een andere optie is tijdelijk gebruik van leegstaande kantoren voor andere functies mogelijk maken.

Van Dijk: "Er is wat aan de hand in de markt. Daar kunnen wij niet aan voorbij gaan. De pijn delen wij samen, maar het uiteindelijke succes ook. Bloeien door snoeien luidt het parool."

Op het gebied van bedrijventerreinen doet zich een andere situatie voor. Het grote probleem is de kwaliteit. Veel terreinen zijn namelijk verouderd en voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. "Om een gezonde marktsituatie te creëren moeten we ook hier het overaanbod terugdringen", aldus Van Dijk. "Dat kan door minder nieuwe bedrijventerreinen te plannen en verouderde locaties te transformeren."

Nieuw evenwicht

Op dit moment is het platform bezig met de confrontatie van planaanbod en de toekomstige vraag naar kantoren en bedrijventerreinen. Op basis hiervan wordt een bestuurlijk advies opgesteld, met voorstellen die vraag en het aanbod beter in evenwicht met elkaar moeten brengen. Hierbij worden ook de marktpartijen betrokken door middel van consultaties. In december ligt er een concept-uitvoeringsstrategie. Deze gaat met name over het maken van keuzes. Niet alleen voor de aantallen vierkante meters, maar ook voor de kwaliteit van de locaties, duurzaam bouwen en afstemming van het ruimtegebruik. Van Dijk: "Onze metropoolregio heeft een goede internationale concurrentiepositie. Om die te behouden moeten wij maatregelen nemen. Met de

uitvoeringsstrategie van Plabeka willen we onze toekomstige positie als topregio veiligstellen."

Foto: gemeente Haarlemmermeer

Voorzitter Plabeka Arthur van Dijk is wethouder Economie, Schiphol en Cultuur bij de gemeente Haarlemmermeer

Nieuwe monitor

Onlangs is de 'Monitor Uitvoeringsstrategie Plabeka Voortgangsrapportage 2009/2010' verschenen. Deze monitor, de derde op rij, beschrijft de ontwikkelingen op de werklocaties in de Metropoolregio Amsterdam. De monitor staat op de website van de metropoolregio (www.metropoolregioamsterdam.nl/economie). Via de knop 'Plabeka' kunt u het proces om te komen tot een nieuwe uitvoeringsstrategie volgen.

Hotelontwikkeling verdient aandacht

De metropoolregio heeft fors behoefte aan meer hotelcapaciteit. Om hierin te voorzien opereert René van Schie als spin in het web. Prioriteit heeft het aanhalen van de regionale banden.

“Uitbreiding van de capaciteit is hard nodig”, zegt hotelloods René van Schie. “De regio kampt momenteel namelijk met een groot tekort aan hotelkamers. Congresorganisatoren hebben moeite om grote blokken kamers te reserveren. Op hun beurt zoeken toeristen soms tevergeefs naar een hotelkamer of klagen over te hoge prijzen. Voor bedrijven die zich in Amsterdam willen vestigen is voldoende aanbod van hotelkamers eveneens van groot belang.”

Samenwerking en uitwisseling

Alle reden dus heeft om meer vaart te zetten achter hotelontwikkelingen en dat is precies de opdracht die Van Schie van de gemeente Amsterdam heeft gekregen. “Door het verbeteren van de communicatie tussen markt en gemeente versnel ik de processen. Zo hebben we alle ontwikkellocaties digitaal in beeld gebracht en een handleiding geschreven voor binnenlandse en buitenlandse hotelinvesteerders en -operators.” Naast een uitbreiding van het totaal aantal kamers, richt de aandacht van de hotelloods zich ook op het creëren van meer verscheidenheid aan zowel hotelconcepten als hotelpartijen.

In zijn aanjaagfunctie werkt Van Schie actief samen met de stadsregio, Diemen, Weesp, Almere en Zandvoort. Ook adviseert hij andere gemeenten. Het belang hiervan schuift de hotelloods niet onder stoelen of banken. “Een hotelontwikkeling

Congres hotelontwikkeling

Hotelvastgoedwaarde, Revpar, Ebitda en GOP... Allemaal gangbare termen als het gaat om hotelontwikkeling. Maar het hotelontwikkelingsproces en de bijbehorende terminologie is nog lang geen gesneden koek. Om die reden vindt in de Amsterdamse Koepelkerk op dinsdag 23 november 2010 het eerste ‘Landelijk Ambtenaren Congres Hotelontwikkeling en Hotelvastgoed’ plaats. Informatie: www.amsterdam.nl/hotelloods

in Amstelveen heeft invloed op Amsterdam en vice versa. Het is goed om daarin samen te werken.” Binnenkort stelt Haarlem naar nieuwe hotelbeleid vast. “De woorden samenwerking en uitwisseling zijn ook hier al gevallen”, aldus de hotelloods. In de toekomst ziet Van Schie heil in een regionaal hotelbeleid, waarin alle belangen en behoeften op elkaar afgestemd zijn. “Koppel daar een regionaal team van hotelloods aan je bent ‘inbusiness!’ Overigens vindt de hotelloods landelijke samenwerking eveneens erg interessant. In het overleg met de vier grote steden is al eens gesproken over een landelijke taskforce hotelontwikkeling. “Door intensieve samenwerking kunnen steden elkaar helpen en bijvoorbeeld ook voor het ministerie een bron van informatie en advies vormen.”

Invloed crisis

Heeft de crisis dan geen invloed op de hotelreserveringen? Van Schie: “Die invloed

is er wel geweest, maar inmiddels zie je dat zowel de reserveringen als de prijzen aantrekken. Bovendien moet je vooruit kijken en voorkomen dat door een pas op de plaats we over twee, drie jaar met een enorm tekort zitten.” Positief in dit kader is het feit dat lopende hotelontwikkelingen gewoon doorgaan. Zo opent komend voorjaar het City Inn op het Amsterdamse Oosterdokseiland haar deuren. Het nieuwe hotel kost meer dan 100 miljoen euro en is daarmee de grootste Britse investering in de stad van de laatste vijf jaar. Andere actuele initiatieven zijn The Exchange op het Damrak tegenover de Beurs van Berlage en het Inntel hotel in Zaandam. Aandachtspunt is dat er meer geïnvesteerd zou moeten worden in low budget hotels.

Hotelloods René van Schie is bereikbaar via 06 1051 2483, vanSchie@EZ.Amsterdam.nl

U bent de metropoolregio!

De eerste netwerkbijeenkomst van de Metropoolregio Amsterdam op 24 september in het prachtige Hilversumse raadhuis bleek een schot in de roos. Er was een ruime opkomst van zowel college- en raadsleden als van gedeputeerden en statenleden. En belangrijker: de bijeenkomst smaakte naar meer.

“De Metropoolregio Amsterdam dat bent u zelf”, hield de Noord-Hollandse gedeputeerde Laila Driessen haar publiek voor. “Wij zitten niet ergens met veel ambtenaren in een groot gebouw. Het werk gebeurt door

uw eigen ambtenaren en bestuurders. U bepaalt dus wat we binnen dit samenwerkingsverband oppakken en wat u daaraan kunt bijdragen.”

Gouden kansen

Driessen, vice-voorzitter van de bestuurlijke kerngroep, liet geen misverstand bestaan over de effectiviteit van de informele samenwerking. “Het feit dat we erin geslaagd zijn om gezamenlijk een economische agenda en documenten als het Ontwikkelingsbeeld 2040 en de Gebiedsagenda Noordwest Nederland op te stellen toont onze vitaliteit en

kracht aan.” Ook wees zij erop dat de Metropoolregio Amsterdam in Den Haag inmiddels een sterk merk is.” Bijzonder is volgens haar dat de voorhoede van de regio dankzij de samenwerking uit een kleine vertegenwoordiging bestaat. “Dat is een teken van kracht. ‘Less is more’. Ik ben ervan overtuigd dat er gouden kansen liggen indien we er in slagen het huidige samenwerkingsverband te verdiepen.”

Geen luxe maar noodzaak

Gastspreker tijdens de regiobijeenkomst was Henry Meijdam. In de tijd dat hij gede-

“Dit is een opdracht om van te smullen”

puteerde was van Noord-Holland bouwde Meijdam samen met toenmalig wethouder Duco Stadig van Amsterdam het fundament voor de metropoolsamenwerking. In de ogen van de grondlegger heeft de samenwerking zich de afgelopen jaren op een goede manier ontwikkeld. De noodzaak om door te gaan op de ingeslagen weg is in zijn ogen ook onverminderd actueel. “Uw samenwerking is geen luxe, maar een noodzaak indien u zich economisch en maatschappelijk wilt blijven ontwikkelen. Per saldo neemt de ontwikkelingsdruk immers alleen maar toe.”

Vraag is wel of dit in vrijblijvendheid kan conform het huidige consensusmodel. “Niet alle vraagstukken lenen zich daarvoor, maar een panklare oplossing heb ik niet. Ik adviseer u in ieder geval na te denken of er geen extra tandje op moet. Ook moet u vaker de dialoog aangaan met partijen buiten de overheid. U heeft de taak om bruggen te slaan.” Wat men volgens Meijdam in ieder geval niet moet doen is als een berg tegen de uitdagingen die wachten opzien. “Dit is een opdracht om van te smullen gezien alle kansrijke mogelijkheden om de metropoolregio internationaal nog beter te profileren.”

Hiernaast een impressie van de workshop over het Metropolitane Landschap. Op de pagina's 6 en 7 meer over actuele ontwikkelingen die spelen in de Oostkant van de MRA. Plus een reflectie op de resultaten van de bijeenkomst van Henry Meijdam.

Bufferzones groen houden of niet?

Houden we de landschappen tussen de verstedelijkte gebieden aan de oostkant van de Metropoolregio Amsterdam groen of niet? Dat was het belangrijkste thema dat raads- en statenleden aan de orde stelden tijdens de workshop over het Metropolitan Landschap op de conferentie MRA-Oost.

Tijdens de workshop op 24 september is in het prachtige Dudok-raadhuis in Hilversum pittig gediscussieerd over de bestemming van de relatief onbebouwde gebieden tussen de steden Amsterdam, Muiden en Almere. Moeten ze worden volgebouwd om tegemoet te komen aan de vraag naar woningen? Of moeten de bufferzones tussen deze steden gevrijwaard blijven van verstedelijking? Cruciale vragen, die veel stof deden opwaaien.

Vondelpark van de regio

Raadsleden van Muiden vonden het absoluut geen goed plan van de provincie Noord-Holland om de Bloemendalerpolder deels te bebouwen met woningen: "Dit prachtige open veenweidegebied moet leeg blijven", aldus een raadslid. "We moeten dit landschap op korte afstand van de stedelijke gebieden behouden. Muiden is een van de weinige metropoolsteden die nog niet is volgestampt met huizen. Neem een voorbeeld aan een gemeente die het in dit opzicht al 1050 jaar goed doet. Wij zijn het Vondelpark van de metropoolregio. Laten we de fout die is gemaakt om hier duizenden woningen neer te zetten herstellen. Haal in plaats daarvan maar een oud industrieterrein weg. Behoud het mooie en verkwansel het niet." Benadrukt werd dat de polder bovendien de groene verbinding vormt tussen het blauw van het Naardermeer en het IJsselmeer.

Hierop stelde een statenlid uit Flevoland de vraag of Flevoland als ruimtebieders voor woningzoekenden uit Noord-Holland nog wel over het grondgebied van Muiden naar Amsterdam mochten reizen. "Jazeker, voor je burens moet je goed zijn", luidde de reactie. Wel moeten de spoor- en wegverbindingen tussen Amsterdam en Almere netjes worden ingepast.

Foto: Falco Hassink

Belangrijke rol agrariërs

Gedeputeerde Meerhof van de provincie Noord-Holland en voorzitter van deze sessie wees erop dat de financiering van het landschap een grote uitdaging voor de toekomst is. "Zonder nieuwe financieringsbronnen komt behoud en versterking van kwaliteit in gevaar." Van diverse kanten werd daarop naar voren gebracht dat een stap op de plaats nodig is bij het opofferen van de unieke groen/blauwe gebieden aan rode ontwikkelingen of deze om te vormen tot natuur- en recreatiegebieden. In plaats daarvan dient er te worden geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit van het bestaande. Men vindt het een goed idee de boeren in het gebied hier een rol in te geven. "Hen een deel van het beheer in handen geven kan wel eens veel goedkoper uitvallen dan hiervoor aparte organisaties op te zetten", bracht een statenlid van Noord-Holland naar voren. Deze suggestie werd positief ontvangen. Te meer daar agrariërs dan wellicht niet langer allerlei lelijke schuren voor het stallen van caravans en dergelijke zullen neerzetten om het hoofd boven water te houden. Ook werd geopperd het landschap te versterken door het toegankelijk te maken en te ontsluiten met fietspaden en kleinschalige vaarroutes. "Hierdoor kan iedereen het landschap van binnenuit beleven, zonder dat het landschap op zijn kop hoeft."

Landschap als vestigingsvoorwaarde

Gedeputeerde Blik van de provincie Flevoland merkte op dat deze voorstellen overeenkomen met het streven het internationaal gezien unieke karakter van de metropool te versterken: de beschikbaarheid van afwisselende landschappen op korte afstand van stedelijke gebieden. Een vertegenwoordiger van de Kamer van Koophandel onderschreef haar woorden. "De kwaliteit van het landschap is een belangrijke vestigingsvoorwaarde voor bedrijven. Op alle fronten moeten we beter zijn dan andere metropolen. We moeten het landschap op zo'n niveau brengen dat het iets toevoegt." Uit de hierop volgende discussie kwam duidelijk naar voren dat men hecht aan het behouden en verbinden van de drie voor de metropoolregio typerende landschappen: het veenweidelandschap van de Vechtstreek, het kleilandschap in de Flevopolder en het coulisselandschap, bestaande uit bos en hei, op de hoger gelegen zandgronden van 't Gooi. Belangrijke troefkaarten om de unieke groene kwaliteiten van de metropoolregio uit te dragen zijn daarbij met name de groene ring van de Stelling van Amsterdam en de uitgestrekte as van het Oosterwold.

*Anton Smets,
provincie Flevoland*

Oostkant nader bekeken

Belangrijk element van de regiobijeenkomst in Hilversum vormen actuele ontwikkelingen die spelen aan de oostkant van de metropoolregio. Hieraan vooraf ging een inleiding over duurzaamheid. Henry Meijdam gaf een reflectie op de discussies.

Henry Meijdam: "De MRA moet van ons allemaal worden"

Gedeputeerde Anne Blik van Flevoland hield haar publiek voor dat invulling geven aan een duurzame metropoolregio één van die kansen is om op te pakken. "Wij willen in 2020 CO₂-neutraal zijn en medio 2040 onafhankelijk van fossiele brandstoffen, tien jaar eerder dan de rijksoverheid voorstaat. Om die doelstellingen te halen moeten we vanuit alle impulsen aan de slag." De voorzitter van de MRA-stuurgroep Duurzaamheid benadrukte dat iedere provincie en gemeente hier vooral zelf mee aan de slag moet. "In metropoolverband richten we ons vooral op het agenderen, afstemmen en kennisdelen. Wat we verder doen is monitoren om te laten zien hoe we ervoor staan." In de aanloop naar de volgende metropoolconferentie werkt de stuurgroep aan een nadere invulling van de agenda en strategie. "We willen in beeld brengen waar het over gaat, zodat u concreet aan de slag kunt gaan. Zie het als huiswerk wat we u mee willen geven. Als we hier gezamenlijk de schouders onder zetten, ben ik ervan overtuigd dat we over niet al te lange tijd de MRA als duurzame regio kunnen neerzetten."

Oost digitale wereldhaven

Op economisch vlak is men eensgezind over de te volgen koers, meldde wethouder Rensen van Hilversum terug. "We moeten elkaar vooral steunen om Amsterdam als grote metropool op de kaart te zetten. Sterke punten waar de oostelijke flank in dit kader op in wil zetten liggen met name op het gebied van ICT en media. Wij willen ons ontwikkelen tot een digitale wereldhaven op het gebied van distributienetwerken." Terugrapporterend meldde de Noord-Hollandse gedeputeerde Meerhof dat men redelijk enthousiast is over het eigen landschap. "Blijf ervan af", zo vatte hij de gevoelens samen. "Voeg wel kwaliteit toe en maak daarbij gebruik van degenen die het landschap mede vorm hebben gegeven (zie ook pagina 5). Op het gebied van bereikbaarheid is vooral ingegaan op de aanleg van het HOV-tracé tussen Huizen en Hilversum langs de A27. "Belangrijke vraag

is hoe deze nieuwe verbinding onderdeel wordt van een groter geheel", aldus gedeputeerde Post van Noord-Holland.

Rode opgaven faseren

Wethouder Luchtenveld van Lelystad meldde op zijn beurt dat de deelnemers aan de sessie over verstedelijking zich zorgen maken over de stagnerende woningbouwmarkt. "Actueel is met name de vraag of we hierdoor nog wel met de juiste cijfers werken." Overigens is men het erover eens dat vast moet worden gehouden aan de langetermijnvisie. "Iedereen erkent dat je de huidige stagnatie niet moet doortrekken tot 2030. Onze cijfers behoeven dus geen herijking. Wel vraagt de crisis om een andere fasering." Gedeputeerde Driessen noemde het in dit verband positief dat het Gewest Gooi en Vechtstreek betrokken wil zijn bij de ontwikkelingen in Almere. "De schaa sprong is immers van ons allemaal. De 60.000 woningen die hier komen hebben, samen met de bijbehorende ontwikkelingen op mobiliteitsgebied, directe consequenties voor deze regio."

Duurzaamheid als kans

In zijn slotwoord adviseerde Meijdam eveneens om met een zeer open oog naar de schaa sprong te kijken om processen in de regio te faciliteren. "De verstedelijkingsdruk neemt grosso modo in intensiteit en zwaarte de komende decennia niet af. De rode opgaven dienen dus planologisch te worden ingevuld zodat u vooruit kunt." Ten aanzien van de bereikbaarheid wacht volgens hem

een inhaalslag. "Ik zeg niet: knal alles maar vol. Maar bereikbaarheid is wel heel belangrijk om economisch te kunnen floreren. Daarnaast doet u er goed aan te investeren in duurzaamheid en landschap, want deze zijn te lang een sluitpost geweest. Het leuke daaraan is dat duurzaamheid niet langer een kostenfactor is, maar een economische kans. Gebruik in dit verband Almere als grootste 'openlucht'-laboratorium ter wereld en schaal de hier geboekte successen op tot nationaal en internationaal niveau."

Scenarioplanning

Verder merkte Meijdam op dat men zich niet blind moet staren op prognoses. "Al onze cijfers hebben dagwaarden. Daarom moet u toe naar scenarioplanning, naar meerdere menu's. Zet uw ambitie als een punt op de horizon. Definieer deze vervolgens zo scherp mogelijk om op aan te kunnen sturen. Centraal staat de vraag welke samenleving we willen creëren en welke voorwaarden daaraan verbonden zijn. Zoek naar combinaties om 't beste naar boven te brengen. Organiseer daarnaast meer van dit soort bijeenkomsten, maar dan als werk-sessies. U moet een gemeenschappelijk gevoel krijgen. De metropool-samenwerking moet meer zijn dan het speeltje van wet-houders en gedeputeerden. De MRA moet van ons allemaal worden. Zoek naar permanent partnerschap van overheden, ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. Stap uit de coulissen en maak gebruik van elkaars expertise en kennis."

Start aanleg tracé HOV Velsen

Tussen Haarlem-Noord en IJmuiden aan Zee komt een Hoogwaardig Openbaar Vervoerverbinding. De aanleg gebeurt in fasen en start begin 2011.

Op 5 oktober ondertekenden gedeputeerde Elisabeth Post (Noord-Holland) en wethouder Annette Baerveldt (gemeente Velsen) de samenwerkingsovereenkomst voor de aanleg van de HOV-verbinding. Het deels vrij liggende tracé is in 2008 door de gemeenteraad van Velsen vastgesteld.

De afgelopen periode hebben gemeente en provincie de kosten nader berekend en afspraken gemaakt over de kostenverdeling. Uitkomst hiervan is dat de provincie maximaal € 67,5 miljoen bijdraagt en Velsen € 3 miljoen. De verbinding wordt in tien deelprojecten aangelegd. Begin 2011 gaat de schop de grond in. Dan opent ook een informatiecentrum haar deuren. De nieuwe snelle busverbinding kan in 2015 in gebruik worden genomen.

De regio IJmond is een aantrekkelijk woon- en recreëergebied en ligt ideaal tussen grote gebieden van werkgelegenheid. Er ontbreekt echter een goed OV-netwerk, dat de IJmond met economische centra en stedelijke kernen verbindt en in de vervoersbehoefte kan voorzien. Met de HOV-verbinding sluit de regio aan op andere hoogwaardige lijnen in de regio tot aan Amsterdam, Schiphol, Haarlem, Utrecht en Almere. De nieuwe busverbinding tussen Haarlem-Noord en IJmuiden biedt bovendien nog andere voordelen: hoge frequentie van bussen, korte en betrouwbare reistijd en gebruiksvriendelijke haltes met voorzieningen zoals informatiezuilen en fietsenstallingen.

Onderzoek naar bekendheid

Veel bewoners zijn zich nog niet bewust van het bestaan van de Metropoolregio Amsterdam, laat staan dat zij profiteren van de voordelen. Dit blijkt uit recent onderzoek naar de bekendheid van de metropoolregio bij haar inwoners.

Het is vooral de veelzijdigheid van de regio die voor veel bewoners belangrijk is en gewaardeerd wordt. De 'oude' steden Amsterdam en Haarlem worden mooi gevonden om de stedelijkheid, maar ook de natuur, rust en ruimte in de Gooi en Vechtstreek, Waterland en aan de Noordzeekust waarderen bewoners zeer.

Het onderzoek, dat is uitgevoerd door O+S Amsterdam in samenwerking met de

gemeenten Almere, Amstelveen, Haarlem, Haarlemmermeer, Purmerend en Zaanstad, staat op de MRA-website. Tijdens een presentatie van de bevindingen, merkte een onderzoekster op het gevoel te hebben dat de metropoolregio vooral leeft bij bestuurders plus ondernemers en niet bij bewoners. De geringe bekendheid noemde zij in dit licht bedroevend. Vanuit de zaal werd een tegenovergestelde conclusie getrokken. "Het is juist heel positief dat in een paar jaar tijd en zonder enige 'branding' of andere inspanning al zoveel mensen de metropoolregio kennen." Toch is dit volgens wethouder Herbert Raad van Amstelveen wel een aandachtspunt. "We moeten oppassen niet een soort Europese Unie te worden. Je moet het thuis kunnen uitleggen waarom de metropoolregio belangrijk is."

Netwerkbijeenkomst westkant

Op 30 november vindt een tweede netwerkbijeenkomst plaats voor bestuurders en raads- en statenleden, dit keer voor de westkant van de regio. Naast enkele actuele inhoudelijke thema's die hier spelen,

wordt ingegaan op de rol van gemeenteraden binnen de metropoolsamenwerking. De bijeenkomst start om 17.00 uur en vindt plaats in het TaTa Steel Stadion, de thuisbasis van voetbalclub Telstar.

Meer informatie staat op 'www.metropoolregioamsterdam.nl'. Aanmelding: stuur voor 19 november een bericht aan dsjouerman@velsen.nl o.v.v. naam en functie en gemeente

Financiële sector borrelt

Foto: HFC Plaza

Als vestigingsplaats voor de financiële sector doet de metropoolregio het de laatste tijd goed. Belangrijk, want de sector speelt een sleutelrol bij het versterken van de economische kracht.

Opmerkelijk is dat het eerder dit jaar opende Holland Financial Center Plaza

in het hartje van de Zuidas nu al gaat uitbreiden. Ondernemers in de financiële sector kunnen hier tegen een aantrekkelijke prijs gemeubileerde ruimte huren en gebruik maken van facilitaire voorzieningen. Het centrum heeft als doel onderwijs, kennis, innovatie en starters bijeen te brengen om zodoende een biotoop van innovatie en ondernemerschap voor de financiële sector te vormen. Daarnaast wordt op allerlei manieren het contact

tussen ondernemers, potentiële financiers en partners gestimuleerd. Het initiatief blijkt een schot in de roos.

Ander goed nieuws is de uitbreiding van de Duisenberg School of Finance (DSF) met een nieuwe onderzoeksafdeling. Hierdoor ontwikkelt de regio zich verder als knooppunt voor financieel onderzoek. De nieuwe onderzoeksafdeling richt zich vooral op de psychologie achter economische beslissingen en op internationale regels voor de financiële sector.

Verder zijn deze zomer twee banken uit China geland: de Industrial and Commercial Bank of China (ICBC) en de Bank of Beijing. De ICBC opent binnenkort haar deuren in een statig pand op het Museumplein. De Bank of Beijing heeft net een vertegenwoordigingskantoor geopend op de Amsterdamse Zuidas. Tot slot vindt SIBOS, het grootste jaarlijkse congres van de internationale bankwereld, van 25 tot 29 oktober plaats in de RAI. De organisatie verwachten 8.000 tot 9.000 deelnemers afkomstig uit de hele wereld!

Informatie: www.amsterdaminbusiness.com

Metropoolmonitor

Boekt de metropoolregio voortgang ten aanzien van de gestelde doelen en ambities? De MRA-monitor gaat dat duidelijk maken.

De monitor zal zicht bieden op de algemene ontwikkelingen en trends in de Metropoolregio Amsterdam. Dit kunnen we naast het Ontwikkelingsbeeld 2040 leggen om te zien waar we op het goede spoor zitten en waar de knelpunten liggen. Tevens

zal de monitor informatie geven over de voortgang van de gestelde doelen en ambities op impulsniveau.

De monitor is volop in ontwikkeling. De eerste nulmeting verschijnt in juni van 2011, voorafgaand aan de 2^e metropoolconferentie. Bij het verzamelen van gegevens maken we zoveel mogelijk gebruik van al bestaande datasets en monitors.

Informatie: *Emilie Wijers, 023 514 4787, wijerse@noord-holland.nl*

Stadsloods zoekt samenwerking

Aukje Teppema, stadsloods van de gemeente Amsterdam richt zich al enige jaren op het vinden van de juiste vestigingsplek voor ondernemingen en organisaties. "Amsterdam is niet altijd de meeste geschikte locatie voor ruimtezoekers die bij mij aankloppen. Vandaar dat ik mijn blik meer en meer richt op de gehele metropoolregio."

"Mijn werk bestaat uit het onder dak brengen van allerlei ondernemingen en organisaties met bijzondere huisvestings-eisen", vertelt stadsloods Aukje Teppema. "Daarnaast help ik met het vinden van nieuwe gebruikers voor leegstaande panden of kavels." Regelmatig melden zich bij haar ruimtezoekers die om hun grote ruimtebeslag of landelijk karakter niet gehuisvest kunnen worden binnen de gemeentegrenzen. "Het gaat bijvoorbeeld om een paardenmanege, zorgboerderij, hondenuitlaatservice, golfpark of verkeersoefenterrein. Over dergelijke initiatieven heb ik regelmatig contact met regionale collega's."

Banden aanhalen

Om die band te verstevigen organiseerde Teppema eind juni een regionale netwerkbijeenkomst voor collega's uit de regio die zich bezig houden met huisvesting van ondernemingen, organisaties en instellingen. "Hoewel we allemaal op één of andere manier bezig zijn met het accommoderen van bedrijven of organisaties, bleek tijdens die bijeenkomst hoe divers onze opdrachten zijn. Evenals onze functies. Mijn collega's in de regio heten soms eveneens loods, maar ook beheerder vastgoed, accounthouder, vestigingsloket of sales coördinator. De bijeenkomst bleek zo'n succes dat is besloten om elkaar halfjaarlijks te ontmoeten. Daarnaast gaan we regelmatig ervaringen uitwisselen en vooral concreet vraag en aanbod matchen."

Uitwisseling

Op 30 september vond al de tweede netwerkbijeenkomst plaats. Aanwezig waren collega's van de gemeenten Zaandam, Amstelveen, Diemen, Almere, Aalsmeer, Amsterdam en de SADC. "De wijze waarop de bewerking van de internationale markt is georganiseerd kwam uitgebreid aan bod. Verder is heel concreet een aantal ruimtezoekers en leegstaande panden besproken. Neem de plek die Amsterdam zoekt voor

een opstelplaats van museumtreinen. Of Aalsmeer, die naarstig op zoek is naar een nieuwe gebruiker voor voormalige studio's van Endemol. Zo zijn er veel meer voorbeelden waarbij wij optimaal kunnen inspelen op de verschillende kwaliteiten van de metropoolregio. Het is dan ook onze ambitie de regionale samenwerking op het gebied van ruimtezoekers en leegstaande panden of kavels effectief te organiseren."

Informatie: Aukje Teppema, stadsloods Amsterdam, 020 5527849, stadsloods@dro.amsterdam.nl

Aukje Teppema

Foto: Annette van Beugen

Nieuwe gebruiker gezocht voor voormalige studio's Endemol

Containeroverslag Lelystad

De aanleg van het bedrijventerrein Flevokust in Lelystad gebeurt in samenwerking met het havenbedrijf van Amsterdam. Voor de aanleg van het logistieke bedrijventerrein, waarvan een containerterminal de kern vormt, ondertekenen Haven Amsterdam, de gemeente Lelystad en Van der Wiel Planontwikkeling een intentieverklaring. Flevokust komt aan de noordkant van

Lelystad te liggen, aan de vaarweg tussen de Randstad en het noorden van Nederland en aan de A6.

De ligging centraal in het land en de combinatie van weg - water, spoor en luchtverbindingen maken het voor ondernemers aantrekkelijk om te investeren op deze locatie.

Informatie: www.flevokust.nl

Groen maakt Zuidwesthoek sterker

In de Zuidwesthoek buitelen de rode, grijze, blauwe en groene plannen over elkaar heen. Via een louter sectorale insteek kan dit desastreus uitpakken voor het landschap. Een gebiedsgerichte benadering kan juist op alle fronten meerwaarde opleveren. Reden om in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) onderzoek te starten naar de kansen voor een samenhangende aanpak.

Rijk en regio werken gezamenlijk aan het MIRT-onderzoek MRA Zuidwest. Eerste stap is een inventarisatie van ruimtelijk relevante projecten in en rond Haarlemmermeer. Vervolgens wordt gekeken naar de samenhang en afhankelijkheid tussen deze projecten. Eerder dit jaar is de stuurgroep van rijk en regio akkoord gegaan met het Plan van Aanpak. Vervolgens zijn twee ambtelijke workshops gehouden, waarbij rijks- en regionale vertegenwoordigers aanwezig waren vanuit verschillende disciplines.

Kwaliteitslag

Een terugkerend element bij de workshops: het belang van een aantrekkelijk

landschap rond Haarlemmermeer. Met de drooglegging is indertijd een strak ontworpen droogmakerij ontstaan met een rechtlijnige structuur, die consequent en sober is uitgevoerd. Dit landschap staat in scherp contrast met de 'oude landschappen' die Haarlemmermeer omgeven: de binnenduinrand en het veenweidegebied. De deelnemers aan de workshop waren het erover eens dat een goed metropolitaan landschap een van de pijlers onder een aantrekkelijk vestigingsklimaat is. Maar om de leefbaarheid, gebruikswaarde en ecologische betekenis van het gebied te versterken is dringend een kwaliteitsslag nodig. Dit betekent dat het huidige productielandschap deels plaats moet maken voor een stadslandschap, dat bewoners en gebruikers van de metropool daadwerkelijk kunnen beleven en gebruiken.

Integrale benadering

De kwaliteitsslag vraagt om een aaneengesloten groenblauwe structuur, die verbonden is met andere delen van de metropoolregio en de Randstad. De nu nog ondermaatse verbindingen zijn cruciaal voor een robuuster karakter. Probleem is dat groenprojecten veel onderlinge samenhang hebben, maar dat hier in de praktijk niet of nauwelijks op wordt ingespeeld. Denk aan de relatie tussen Park 21 en de Westeinderplassen, de ecologische verbinding tussen Spaarnwoude en het Groene Hart en het groenblauwe raamwerk in de Schipholdriehoek. Voor dergelijke pro-

jecten is een integrale benadering nodig, waarbij ook oog is voor de verbindingen ertussen.

Een ander aandachtspunt is de vaak sterke samenhang met andere ruimtelijke opgaven. Zo zijn infrastructurele ingrepen essentieel voor de ontsluiting en de bereikbaarheid van het landschap, maar vormen ze tegelijkertijd een stevige barrière. Ook is er in MRA Zuidwest samenhang met de omvangrijke gebiedsontwikkeling aldaar. Zo hangt de realisatie van een bijzondere woonmilieu van de Westflank samen met de blauwe en groene opgaven. Functiecombinaties zijn mogelijk. De Westflank maakt verder onderdeel uit van de noord/zuid-verbinding tussen Spaarnwoude en het Groene Hart en de oost/west-verbinding tussen duinen en plassengebied. Investeren in het verbeteren van die onderlinge relaties vormt eveneens een uitdaging. Die samenhang met gebiedsontwikkeling kan echter planningproblemen opleveren. Gebiedsontwikkeling kost immers veel tijd en een integrale benadering betekent veelal dat de realisatie van de groen pas mogelijk is als duidelijkheid bestaat over wonen, werken, infrastructuur en water. Daar komt bij dat de lange doorlooptijd vaak niet strookt met de voorwaarden van toegezegde publieke middelen voor groenopgaven: die zijn vrijwel altijd aan termijnen gebonden.

Hoe verder?

Afstemming van alle ruimtelijk-fysieke componenten kan uitmonden in landschappelijke en financiële winst. Kansen hiertoe en hieruit voortvloeiende vervolgstappen komen aan de orde in het MIRT-overleg. Intussen dreigt de kwaliteitsverbetering van het landschap van MRA Zuidwest te stagneren. Oorzaken zijn onder meer beperkende regelgeving en financieringsproblemen. Wellicht kan de uitvoering deels geborgd worden met vormen van publiek-private samenwerking en meer regie, maar een pasklaar antwoord is er nog niet. Mogelijk kunnen rijk en regio als vervolg op het MIRT-onderzoek verkennen wat de kansen hiervoor zijn. Wat in ieder geval helpt is onverkort vast te houden aan de bestaande ILG-afspraken.

*Informatie: Mathea Mevissen en
Jacqueline Bouwmans 023 514 4059,
bouwmansj@noord-holland.nl*

Samenwerking geen dag te vroeg

Dit voorjaar trad Age Fluitman aan als voorzitter van de Kamer van Koophandel Amsterdam. Hij benadrukt direct dat zijn werkteerrein veel breder ligt. "Wij zijn een regionaal werkende Kamer en hebben een functie voor het gebied van Heemskerk tot Diemen en van Zaanstad tot Hoofddorp." Als enige niet-overheidsvertegenwoordiger maakt de Kamer deel uit van het metropoolbestuur.

Foto: Caro Bonink

Het belang van de MRA-samenwerking is voor Fluitman evident. "Als we niet in staat zijn als regio op te treden dan is de ambitie om hoger op de internationale lijstjes te komen een verloren strijd. Hieraan werken als zelfstandige gemeenten met een eigen agenda en met eigen mensen is verspilde energie. In die zin is metropoolsamenwerking geen dag te vroeg tot stand gekomen."

Suboptimalisatie voorkomen

Fluitman benadrukt dat de internationale concurrentiestrijd tegenwoordig niet zozeer tussen landen gaat maar tussen regionaal-economische netwerken. "Ieder voor zich doet zijn best om eruit te springen als aantrekkelijke vestigingsplaats. Wil je daaraan meedoen, dan moet je suboptimalisatie in de vorm van te veel bestuurlijke drukte voorkomen. Juist door echt samen te werken, kunnen we op een kansrijke manier inspelen om de regio als totaal sterker te maken. We hebben meerdere sterke troeven in handen die we verder kunnen ontwikkelen om ons te positioneren."

Geen garantielabel

Maar dat wil niet zeggen dat het allemaal voor elkaar is. "We zitten weliswaar inmiddels met de juiste spelers aan tafel, maar die hebben allemaal hun eigen verantwoordelijkheid. In die zin zijn er de komende jaren nog de nodige hobbels te nemen. Over de gezamenlijk gemaakte afspraken moet iedere partij zich verantwoorden naar de verschillende gemeenteraden, staten en besturen. Dit houdt in dat het succes in belangrijke mate afhankelijk is van het persoonlijke commitment van mensen. Anders gezegd: in MRA-verband gemaakte afspraken zijn niet voorzien van een garantielabel. Een ander punt waar we niet voor moeten weglopen, is dat er regionaal-

culturele verschillen te slechten zijn. Van een geslaagde Metropoolregio Amsterdam is geen sprake indien we elkaar lastig vallen met Calimero-effecten. Waar het om gaat is gezamenlijk de randvoorwaarden te creëren die het mogelijk maken om kansen daadwerkelijk te benutten."

Denktank

Om de inbreng van ondernemers, kennisinstituten en overheden bij het economisch beleid vorm te geven is het plan opgevat een adviserende denktank op te richten, de Economic Advisory Board Metropoolregio. "Hiermee beogen we nog meer synergie te creëren. Het moet zich ontwikkelen tot een development board. Het is de bedoeling om met deskundigen uit de diverse gremia concreet per sector of per focusgebied te onderzoeken waar kansen liggen. Om deze verder te ontwikkelen moet duidelijk zijn wat we daar gezamenlijk aan kunnen bijdragen. Volgende stap is er een concreet project van maken, met inbegrip van het vinden van de noodzakelijke financiering. Die development board is dan niet meer

dan een denktank, aanjaagmotor, adviescollege om te zorgen dat het proces binnen de verschillende focustafels of clustertafels goed op gang komt en op gang blijft."

Uitdaging

Fluitman stelt dat de Kamer van Koophandel een belangrijke rol speelt bij het sterker maken van de regio. "Wij kunnen vanuit een onafhankelijke positie acteren tussen de vier O's, overheden, onderwijsinstellingen, ondernemingen en onderzoeksinstituten. Juist door die vier partijen bij elkaar te brengen en meer samen te laten werken kan de metropoolregio alert inspelen op mogelijkheden om economische kansen te benutten. Om die reden willen wij de komende jaren werk maken van het opstellen van een krachtige gemeenschappelijke agenda en die vervolgens gezamenlijk uitvoeren. Als voorzitter van de Kamer van Koophandel wil ik mijn steentje bijdragen aan het verwezenlijken van die brede regionale economische agenda. Dat vind ik een uitdaging voor de komende jaren voor mijzelf."

Adviesbureau Duurzame Metropool

Derdejaars studenten van de Hogeschool van Amsterdam zijn gedurende vijf maanden adviseur en partner van het (fictieve) 'Adviesbureau Duurzame Metropool' (ADM). In de rol ADM krijgen de studenten

opdrachten op het gebied van duurzame logistiek en mobiliteit van de provincie Noord-Holland, Food Center Amsterdam en Haven Amsterdam. Eind januari presenteren de studenten hun eindresultaten.

Congressen als impuls

Meer internationale congressen binnenhalen. Met dat doel voor ogen is onlangs het project Clusters & Congressen van start gegaan. Het initiatief vormt de opmaat voor het versterken van de belangrijkste economische clusters van de Metropoolregio Amsterdam.

De eerste doelstelling van het project is heel concreet, vertelt Marc Horsmans van het Amsterdam Toerisme & Congres Bureau. "We hebben als doel om in de komende vier jaar 35 extra internationale congressen naar de regio te halen. Dat is met name goed voor de congres-, hotel- en horecasector. Gemiddeld besteedt iedere congresganger zo'n € 400,- per dag, dus tel uit je winst."

Clusters

Maar het genereren van extra bestedingsomzet is niet het hoofddoel. "Waar het ons om gaat is dat er een wisselwerking ontstaat tussen de sterke economische clusters binnen de metropoolregio en de congressen. Door de kennis uit de clusters kunnen we meer congressen binnenhalen, terwijl door de komst van de congressen de clusters zich beter kunnen profileren.

Op die manier komt de regio als geheel sterker voor de dag. Daarmee hopen we te bereiken dat bedrijven op het idee komen om zich hier te vestigen." Om de kans daarop te vergroten, zet het projectteam met name in op het versterken van de samenwerking tussen overheden, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en vakverenigingen. Daar komt volgens de mana-

ger ontzettend veel kennis uit voort op het gebied van inhoud, aanpak en marketing. "Neem bijvoorbeeld een interessant financieel congres. Door als promotor te putten uit de kennis en kunde van internationale topbedrijven in onze regio kunnen we een congresorganisator goed op weg helpen. Dat kan de doorslag geven om het congres hier te organiseren."

Interesse wekken

Voor het zover is, moet er natuurlijk eerst een potentiële kandidaat zijn. "Daarom brengen we nu met behulp van de kennis

en ervaring uit de clusters in kaart welke internationale congressen interessant zouden zijn voor de metropoolregio. Vervolgens proberen we bij de organisatoren de interesse te wekken om naar ons toe te komen. Daarbij beperken we ons tot de vakgebieden die een relatie hebben met de economische speerpunten van de regio. In plaats van op alle paarden in de race te gokken, kijken we dus vooral naar de aspecten waar we goed in zijn. Denk daarbij aan logistiek, life sciences en financiële dienstverlening."

Een recent voorbeeld is volgens Horsmans illustratief voor de gekozen benadering: "Tijdens de voorbereiding van het prestigieuze Eurobest marketingcongres constateerden we iets opmerkelijks. Nog slechts één marketingbedrijf erbij en Amsterdam kan zich afficheren als dé marketingstad van Europa. Vervolgens hebben we hier al onze pijlen op gericht. We hebben potentiële bedrijven benaderd om het congres te bezoeken, hun entree betaald en hen vervolgens na het congres rondgeleid door de regio. We hebben ze kennis laten maken met gevestigde bedrijven en uiteindelijk hebben meerdere bedrijven zich hier gevestigd. Een dergelijke gerichte benadering is in feite de spil van ons businessplan."

Informatie: Diana van Loenen, 020 5273786, D.vanLoenen@stadsregioamsterdam.nl

Het congressenproject heeft een bijdrage van € 375.000 ontvangen uit het rijksprogramma Pieken in de Delta. Cofinanciering gebeurt door de provincie Noord-Holland, de stadsregio en de gemeenten Amsterdam en Zaanstad.

Randstad Urgent Werkt

"Verplicht leesvoer voor ambtenaren", vindt SG Siebe Riedstra van de dubbelpublicatie 'Stand van de Randstad/Randstad Urgent Werkt'. In de publicatie wordt de balans opgemaakt van het kabinetsprogramma Randstad Urgent. De publicatie laat in woord en beeld de resultaten zien van de

veertig Randstad Urgent-projecten. Op een bijgesloten dvd staan video's, onderzoeksrapporten, adviezen en relevante beleidsdocumenten.

De publicatie is gratis te bestellen via: info@randstadurgent.nl

Colofon

Redactieraad: Guus Knibbeler, Manon van Stein, Jan de Graaf en Marjolein van Vossen

Eindredactie en productie: De Graaf Communicatie

Foto's: Wim Sallis

Cartoon: Tom Janssen

Opmaak en druk: Thieme Grafimedia Groep

Oplage: 2500 exemplaren

Redactieadres: Marjolein van Vossen,

Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam (020 552 58 55,

M.vanVossen@dro.amsterdam.nl)

Website: www.metropoolregioamsterdam.nl